

Nis Ngim Peba Igó Ngiliarróna, King

17:5-10, 24-29; 18:1-8; 21:1-6, 10-16;
22:1-2, 11-13, 16-20; 23:1-4

17

*Asirria Gazirr Pama Samarra Wirri Basirr
Ipüdóp*

⁵ Olgabi Asirria king, ngi Salmaneserr, tóba gazirr pampükü wamórr, da Isrrael tüp blaman we ipadórr. I Samarra wirri basirr we kal-kal yangónóp aüd pailüm da blaman basirran barrbün mamtae we ngabkan koralórr paman alo byamkünüm baugum. ⁶ Osyia Isrrael king, oya 9 ngim pail nóma yarilürr, Asirria kinga ibü ugón yazebórr, da Asirria we imarrurr. Wa ngibürr Isrrael pamkolpam Ala wirri basirrdü irrbünürr, ngibürr Aborr tobarr minggüpanan, Gozan bwóbdü, akó wa ngibürr Isrrael pamkolpam Mid pamkolpamab ngibürr wirri basirrdü irrbünürr.

Isrraelón Kolae Tonarran Darrem

⁷ Isrrael is igósidi imarruóp, zitülkus ibü kolae tonarranme [Lodka], ibü God, ibü nóto yusürr Izipt kantrridügab, i ne parraoan tangdó nóma kwarilürr. Akó zitülkus i ngibürr god [ótók] kwarilürr ⁸ akó ngibürr pamkolpamab bókam tumtum mummyamón kwarilürr, LOD ne pamkolpam kolabütan yarilürr ibü obzek kwata. I akó ene dadan kolae bókam tumtum mummyamón

kwarilürr, Isrrael kinga ne kla umulbain kwarilürr. ⁹ Isrrael pamkolpama dümdüm-koke tonarr tómbapón kwarilürr LODka, ibü God, da ibü gyagüpitótók igó yarilürr, wamaka LOD koke asenda. I tóre bwób balmel kwarilürr pododó, ngibürr god bütókóm blaman basirrdü, tai karidügab kókó wirri. ¹⁰ I gyabi ingülküp zamngól-zamngól urrbulürr akó Asyerran gyabi talkum zolangólórr blaman pododó akó wirri nugup murrdüma.

Asirria Isa Isrrael Bwób Ia Ipüdóp

²⁴ Asirria kinga pamkolpam simarrulürr Babilongab, Kutagab, Abagab, Amatgab, akó Separrbaemgab, da we irrbünürr Samarria wirri ne basirr kwarilürr, Isrrael isab pabodó. I Samarria wirri basirr tibióbkü we ninóp. ²⁵ I ngaen-gógópan nóma nyabenóm bainóp, i LODón koke ótók kwarilürr, da wa [laeon] ibüka we zirrtapónóp, da ibü ngibürr we ekrrónóp бүдүлүмүкү, ene laeona. ²⁶ Ene bóktan we pupainóp Asirria kingdü wagó, “Ma ne pamkolpam iritürr basirr-basirr Samarriam umul-kókako ini tüpan godón gida. Ini zitülkUSDü wa laeon igósidi zirrtapórrre ibü akrranóm бүдүлүмүкү. Ibü igósidi akrrandako, zitülkus i umul-kókako ini tüpan godón gida.”

²⁷ Da módóga, Asirria kinga ini arüng bóktan nókyenóp wagó, “Darrpan [prrist] zirrapónam e ne nibiób imarruarre. Wa sab ola ki nyabe pamkolpam umul bainüm ene tüpan godón gida.” ²⁸ Da darrpan prrist noan idüdóp ngaen-gógópan Isrrael pamkolpampükü Samarriagab,

wa we yalkomólóp Betel ngyabenóm, Samarria bwób kugupidü. Da we umul bain yarilürr LODón ótókóm.

²⁹ A blaman dakla ne pamkolpam kwarilürr, ma tibiób god we tómbapónóp, da alóngóp tóre pokodó basirr-basirr podó kwitüdü, ibü bütókóm. Ini tóre poko Isrrael pamkolpama tómbapónóp, Samarriam nidi ngyabenónóp ngaen-gógópan.

18

Ezekaea Zuda King

¹ Ilan olom Osyian, Isrrael king, aüd ngim pail nóma yarilürr, Ezekaea, Eiazón olom, oya balngomóla ugón bókyanórr, kingüm ugón bainürr Zudam. ² Ezekaea 25 pail olom yarilürr, wa ne kingüm nóma bainürr. Wa ²⁹ pailüm Zuda bwób Zerrusalemgab alngomól yarilürr. Oya aip ngi Abiza, Zekarraean óp olom. ³ Wa wata dümdüm tólbael yarilürr [LODón] ilküpdü, oya abbobata Deibidzan tulmil tómbapólórr. ⁴ Wa ene obae godón [alta] gyabi bwóbdü amalórr, akó gyabi ingülküp syórr nangónónóp, akó Asyerran gyabi talkum singgalgólórr. Wa ene Mosesón ayan gwar syórrpókal yangónórr, Moses ne kla tónggapónórr. Ngaendógab kókó ene tonarr ngarkwatódó, Isrrael pamkolpama morroal ilang buru ne klamdó angan kwarilürr ene ayan gwar [ótókóm]. I ene ayan gwar igó ngilianónóp, Neustan.

⁵ Ezekaeen LODka amkoman bangun asi yarılr, Isrrael isab God. Darrü babulan yarılr wazan, blaman Zuda kingdügab, tai ngaen-gógópandógab kókó solodó ne king kwar-ılr. ⁶ Wa wata karrkukus zamngólórr LODón mamóanóm akó kokean aupür. Wa ene gida bóktan poko mamóan yarılr, LOD Mosesón ne gida iliónür. ⁷ Da igósidi LOD wata wankü asi yarılr. Wa wata blaman klamdó bórrgratórón yarılr, wa ne kla tómbapón yarılr. Wa Asirria kingdü bóka bamgün yarılr akó myamem koke zaget yarılr oy-ankü. ⁸ Wa Pilistia pamkolpam memokan ekr-anórr tai kókó Gaza bwób amrran, da wa blaman ibü basırr kolae ninóp, tai kari basırrdügab kókó wirri basırr amrran.

Tugup bóktan: King Ezekaea nóma nurrótókórr, oya siman olom Manase kingüm bainür oya pabodó.

21

Manase Zuda King

¹ Manase ugón 12 pail yarılr, kingüm nóma bainür. Wa Zuda bwób 55 pailüm alngomól yarılr Zerrusalemgab. Oya aip ngi Epziba. ² Wa kolaeen elklaza tómbapón yarılr [LODón] ilküpdü. Wa ngazırr elklaza tómbapón yarılr, ngibür bwóbdü pamkolpamazan tómbapónónóp, LOD Isrrael pamkolpamab obzek kwata nibiób kolabütan yarılr. ³ Wa ene dadan obae godón [alta] akó tómbapón

yarilürr wirri kwitüm dorrodó, oya aba Ezekaea ne kla kolae ninóp. Wa akó alta Ba-alón [ótókóm] we elórr akó Asyerran gyabi talkum zolangólórr, Eiab Isrrael kingazan kainürr. Manase ta wimurrdü tórewóm yarilürr akó ibü bütók yarilürr. ⁴ LOD ngaen-gógópan igó poko bóktanórr wagó, “Kürü wata sab kólba müótüdü ótók kwarile Zerrusalemóm.” A Manase ama LODón [Gyabi Müótüdü] ngibürr godab alta balmelólórr. ⁵ Wa alta balmelórr, LODón Gyabi Müótan kal akólórrón pul basirr nisdü, wimurr ótókóm. ⁶ Wa tóbanan siman olom urdü yungürr ene ngibürr god bütókóm. Wa irrüb ut azil akó nus ut yarilürr. Wa ta bóktan arrkrru yarilürr бүдүл мórrkepükü ne pamkolpama ikikdako, ó samudügabi nidi umul baidako solkwat ne tonarra tómbapónórrre. Wa kari kolae koke tómbapón yarilürr LODón ilküpdü, akó inzana wa LODón ngürsilan ngitan yarilürr.

¹⁰ Da LOD tóba zaget pam, [prropet] nidi kwarilürr, nilóp bóktanóm wagó, ¹¹ “Manase, Zudan King, ngazirran tulmil tómbapólórr, akó wa kolaean kla tómbapónórr Amorr pamkolpamdógabi, oya singül kwata nidi nyaben kwarilürr. Wa ta Zuda pamkolpam kuri imarurr kolae tonarr tómbapónóm ngibürr obae god bütókóm, tüóbzan tómbapólórr. ¹² We ngarkwatódó, ka LOD, Isrrael isab God, igó bóktandóla kagó, ‘Ka di ódóddóla Zerrusalem akó Zuda ibüka. Sab blaman ne güblanga barrkrrue, sab gübarirr aengrre. ¹³ Ka sab Zerrusalem kulaino. Oya kolae sab we ngarkwatódó yarile, ka Samarria wirri basirr akó Eiabón tóba olmal-

bobatalpükü ne ngarkwatódó nókyarró. Ka sab Zerrusalem pamkolpam inzan kolae ninünümo metatómpükü, amaka kübül amzazirrün akó amasórróna, myamem darrü alo burul babul. ¹⁴ Ka sab kólba ini dómdóm bamirrün pamkolpam popa bimgüto. Ka sab inkü nidi gazirrdako sab irrbuno ibü tangdó. Ibü elklaza sab idi yazebrre arüng tulumili, ¹⁵ zitülkus i kürü ilküpdü kolae tómbapón kwarilürr akó kürü ngürsilan ngitan kwarilürr, ene ngürrdügabi ibü abalbobatala Iziptgab nóma togobórr, tai kókó ini ngürr.' ”

¹⁶ Manase Zuda pamkolpam obae god bütókóm imarrulürr, da i ma igósidi kolae tómbapón kwarilürr LODón ilküpdü. Akó ene tumum wa abün kolae tómbapón-koke pamkolpam akrran yarilürr бүдүлүмүкү. Ibü óea Zerrusalem wirri basirr gwarranórr, dakla kubdügab tai kókó dakla kub.

22

Gida Peba Esenóp

¹ Zosaea 8 pail olom nóma yarilürr, oya balngomóla ugón bókyanórr. Wa Zerrusalemgab 31 pailüm balngomól yarilürr. Oya aip ngi Zedida, Adayan óp olom, Bozkat wirri basirrdügab. ² Wa dümdüm kla tómbapón yarilürr [LODón] ilküpdü. Wa akó tóba abbobat Deibidün wapór gaodóma akyan yarilürr akó kokean azyónürr, tutul kwata akó banól kwata.

Tugup bóktan enekwata sapta 22:3-10: Zosaea ngibürr pam we nilóp LODón [Gyabi Müót]

tónggapónóm. I nóma tónggapón kwarilürr, i Mosesón ene [arrngamórrón gida peba] ugón esenóp, da we sidüdüp Zosaeaka.

¹¹ Kinga LODón bóktan nóma arrkrrurr atangde, mórrkenyórr we nütürróp tóba bübdü ne gyaur akó müp pupainüm. ¹² Wa we nilóp prrist Ilkaea, A-ikam, Syapan olom nótó yarilürr, Akborr, Mikayan olom nótó yarilürr, Syapan, peba wibalóm olom, akó Aesaya, tóba zaget pam, ¹³ ini bóktan wagó, “Ugó ogob, LODón amtinüm ini peban bóktanankwata. Da kürüka müsirrga sinamke akó blaman ini Zuda isdü, zitülkus LODón ngürsila urazan baebda mibüme. Zitülkus módóga, mibü abalbobatala ta ini peban bóktan kokean arrkrru kwarilürr. Ibü tórrmen tulmil ene bóktan ngarkwatódó koke kwarilürr, mi ne poko ki mummyamónórre.”

Tugup bóktan enekwata sapta 22:14-15: Zosaea ngibürr ngi pam we zirrnápónóp Godón kol prropetódó, ngi Ulda. Da wa ibü ini bóktanpükü zirrnápónóp kingdü.

¹⁶ “LODón bóktan yóni wagó, ‘Tübarrkrru! Ka sab kolae sidüdo ini Zuda tüpdü akó pamkol-pamdó blaman ini peban bóktan ngarkwatódó, Zuda kinga ne poko etangórr. ¹⁷ I kürü küm gütrre akó ngibürr godódó morroal ilang buru angan kwarilürr, akó kürü ngürsilan ngigütirre ngibürr tange tólbaelórrón elklaza [ótókde]. We ngarkwatódó, kürü ngürsila sab urazan tóbaebe ini bwóbdü akó sab atamün nabe yarile.’ ¹⁸ Ene Zuda king, yabü nótó

zirrtapórre LODón bóktan amtinüm, bóktan izazilamke magó, 'LOD, Isrrael isab God, inzan yarile ene bóktanbóka, ma ne bóktan arrkr-rua: ¹⁹ Ma amkoman arrkrruo, ka, LOD, ini basirrankwata nóma bóktóna akó pamkolpam-abkwata. Ka igó bóktóna kagó, "I sab ngazirr obzek kwarile akó ngibürr pamkolpama ibü ngi amórr bóktandó ingirre." A ma nóma arrkrrua, moba moboküpdü ma kari gyaur koke namüla. Ma moba ngi tüp elkomóla kürü obzek kwata. Ma moba mórrkenyórr nütürrnüma akó yón namüla kürü obzek kwata, da ka marü igósidi murrkrrua. ²⁰ We ngarkwatódó, ma sab nóma nurrótoko, marü sab paudi moba abalbobatalpükü mülüngrre. Marü ilküp nisa sab ini di koke eseni, ka sab ne kla zirrsapono ini pokodó.' "

Da i kingdü bakonórr, blaman poko we izazilóp.

23

Zosaea Godón [Alkamül-koke Tónggapórrón Bóktan] Akó Irsimülürr

¹ Da kinga blaman byarmarr balngomól pam we ngibaunürr kwób bazenóm, Zudagab akó Zerrusalemgab. ² Wa we kasilürr [LODón] [Gyabi Müótüdü]. I usakü ogobórr, blaman pamkolpam Zudagab akó Zerrusalemgab, prrist, prropet, akó blaman pamkolpam, ia wa ngi pama o popa pam. Da wa LODón dudu Alkamül-koke Tónggapórrón Bóktan Peba ibüka we etanglórr, ne kla esenóp LODón Gyabi Müótüdü. ³ Ene kakóm, kinga

we zamngólórr tóba talkum minggüpanan. Wa alkamül-koke tónggapórrón bóktan ingrinürr LODón obzek kwata, oya mamóanóm, akó oya gida bóktan poko akó arüng bóktan gangga arrbünüm dudu moboküpi akó dudu samu-i, akó ini alkamül-koke tónggapórrón bóktan tórrmendó arrbünüm, pebadó ne poko wibalómórrón kwarilürr. Da blaman pamkolpama ene alkamül-koke tónggapórrón bóktan we yazebóp. ⁴ Da kinga Ilkaea, singüldü prrist nótó yarilürr, akó ene prrist, olgab ngi nidi amórran kwarilürr, akó LODón Gyabi Müótan mamtae nidi ngabkan kwarilürr, ibü we nilóp, LODón Gyabi Müótüdügab blaman kolae elklaza ausüm, Ba-al akó Asyerra ibü [ótókóm] ne kla tómbapónóp, akó blaman wimurr ótók elklaza. Módóga, blaman ene elklaza urdü we yamselóp Zerrusalem wirri basirr kalkuma, Kidrron buruburüdü, a urtók buru ama Betel imarruóp.

Tugup bóktan enekwata sapta 23:4-20: Da Zosaea blaman Zuda akó Isrrael kantrridüma we wamlórr, ene tórewóm poko kolae bainkü, pamkolpama tange tómbapórrón godpókal ne ótók kwarilürr, akó ene prrist, obae godónkü nidi zaget kwarilürr, we zirrnápónóp.

Zosaeen solkwat ne kinga balngomól kwarilürr, Godón koke ótók kwarilürr, a i ama oyaka kolae tonarr tómbapón koralórr.

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-02-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Feb 2023

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614